

Aleg. LXXV.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie umieszczenia krakowskiej szkoły sztuk pięknych i jój kierownika.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 25. maja 1875 roku przeznaczył Wysoki Sejm na umieszczenie krakowskiej szkoły sztuk pięknych i jój kierownika kwotę 5000 złt. rocznie. W celu wykonania téj uchwały Wydział krajowy zniósł się z c. k. Rządem i z gminą miasta Krakowa — z c. k. Rządem względem przeprowadzenia organizacyi w mowie będącej szkoły, zaś z gminą miasta Krakowa celem odpowiedniego umieszczenia téjże.

C. k. Rząd w odpowiedzi swój zażądał od Wydziału krajowego dokumentu, którymby fundusz krajowy zobowiązywał się do płacenia 5000 złt. rocznie na umieszczenie szkoły; gdy jednakże Wysoki Sejm wotując 5000 złt. nie wotował jój dla szkoły sztuk pięknych w obecnym jój stanie, lecz dla szkoły zorganizować się mającej, przeto Wydział krajowy nie mógł życzeniu c. k. Rządu zadość uczynić, oświadczył zatem, że ani dokumentu żadanego nie wystawi, ani téż na umieszczenie szkoły dopóty nie zapłaci, dopóki nie nastąpi przyobiecana reorganizacya szkoły — później nieco jednak reorganizacya przyszła do skutku, po wydrukowaniu bowiem i rozesłaniu przedłożenia, z którego zdajemy sprawę, Wydział krajowy otrzymał od c. k. Namiestnictwa reskrytem z dnia 16. lutego b. r. uwiadomienie, iż Najjaśniejszy Pan Najwyższem postanowieniem z dnia 29. stycznia b. r. raczył zatwierdzić nowy statut szkoły sztuk pięknych w Krakowie.

Statut ten pozostawia pod względem uposażenia szkoły bardzo wiele do życzenia; dzieli on ją na dwa oddziały: na szkołę rysunków i szkołę malarstwa, nie jednak nie wspomina o trzecim oddziale, to jest: o szkole rzeźbiarstwa, — co z ubolewaniem podnieść należy — a c. k. Namiestnictwo w powołanym powyżej reskrypcie oznajmia, że względem oddziału tego żadna stanowcza decyzya dotąd nie zapadła. Nie pozostaje przeto, jak udać się do Najjaśniejszego Pana z prośbą o organizacyę o przyłączeniu oddziału rzeźbiarstwa do szkoły sztuk pięknych.

Dalój zawiadamia c. k. Namiestnictwo w powołanym reskrypcie, iż pan Minister Oświecenia przysyłając nowy statut oświadczył zarazem, że urządzenie szkoły sztuk pięknych na podstawie nowego statutu wówczas dopiero nastąpi, gdy Sejm krajowy przyzwoli na wystawienie prawomocnej deklaracyi, która przyjąłaby na fundusz krajowy kosztą stósownego umieszczenia szkoły począwszy od roku bieżącego.

Wystawienie takiej deklaracji będzie zbyt cennym wobec kierunku, jaki nadał Wydział krajowy tej sprawie po przeprowadzeniu rokowań z gminą miasta Krakowa względem odpowiedniego umieszczenia szkoły, jeżeli Wysoka Izba na ten kierunek zgodzić się raczy.

W rokowaniach Wydziału krajowego z gminą miasta Krakowa względem najodpowiedniejszego umieszczenia szkoły sztuk pięknych zgodzono się obustronnie na zasadę, iż umieszczeniem celowi odpowiednim może być tylko własny i na szkołę wystawiony nowy budynek, dlatego też gmina miasta Krakowa ofiarując Wydziałowi krajowemu na ten cel plac odpowiedni i wykazując, że wybudowanie na nim szkoły nie będzie więcej jak 100.000 złt. kosztowało, Sejm zaś uchwałą z dnia 25. maja 1875 kapitałowi temu procent odpowiedni na umieszczenie szkoły już zawotował, zażądało od Wydziału krajowego, aby Sejm zawotowaną już roczną rentę 5000 złt. na kapitał 100.000 złt. przemienił i kapitałem tym szkołę sztuk pięknych na placu przez gminę ofiarowanym wystawił, wskutek czego fundusz krajowy byłby od ciężaru rocznej kwoty 5000 złt. na zawsze uwolniony. Wydział krajowy nie zgodził się na ten projekt a to z uwagi, iż doraźne wypłacenie całego kapitału 100.000 złt. byłoby dla funduszu krajowego wobec innych znacznych wydatków zbyt uciążliwym, natomiast zwrócił się do gminy miasta Krakowa z propozycją, aby gmina zaciągnęła pożyczkę 100.000 złt. i pożyczką tą szkołę sztuk pięknych wybudowała, że natomiast Wydział uczyni do Sejmu wniosek, aby Sejm przyjął na fundusz krajowy obowiązek opłacania procentów i kwot amortyzacyjnych zaciągnącej się mającej pożyczki 100.000 złt. Rada miasta Krakowa na posiedzeniu z dnia 21. grudnia 1875 roku przyjęła tę propozycję, dlatego też Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia wniosek następującej treści:

„Sejm przyjmuje na fundusz krajowy obowiązek opłacania 6% i kwot amortyzacyjnych przez lat 33 od pożyczki w sumie 100.000 złt., jeżeli ją gmina miasta Krakowa zaciągnie na wybudowanie w Krakowie gmachu w celu odpowiedniego umieszczenia, zreorganizować się mającej szkoły sztuk pięknych i jej kierownika“.

Do wniosku tego dołączył Wydział krajowy plan amortyzacji, który wykazuje, iż fundusz krajowy wedle projektu w mowie będącego płaciłby gminie miasta Krakowa po 7000 złr. rocznie, przez lat 33 na umorzenie pożyczki. Komisja budżetowa, której ten projekt do rozpoznania przydzielony został, zgadza się nań w zupełności, nie może bowiem nie uznać powodów na jego korzyść przez Wydział krajowy przytoczonych. W szczególności przemawia za nim tak wzgląd na dobro szkoły, jakoteż i wzgląd na interes funduszu krajowego. Co do pierwszego jasną jest rzeczą, iż właściwość szkoły sztuk pięknych wymaga, aby umieszczona była w budynku wedle osobnego programu i włącznie na cele tej szkoły wystawionym, gdyby zaś nawet znalazł się odpowiedni lokal, to czasami koszt najmu mógłby być posunięty do rozmiarów, którymby czynsz roczny 5000 złt. nie był w stanie podołać. Co do drugiego, byłoby wielkim błędem w gospodarce krajowej, gdybyśmy zatrzymali na wieczne czasy na budżecie krajowym ciężar 5000 złt. rocznie, skoro się nadarza sposobność uwolnienia się od tego ciężaru opłatą 7000 złt. przez lat 33.

Z tych powodów komisja budżetowa przystępując do projektu Wydziału krajowego co do istoty rzeczy, zmienia jego wnioski tylko pod względem formy i stylizacji, i dodaje zastrzeżenie na wypadek, gdyby szkoła sztuk pięknych była zwiniętą.

Komisja przedkłada przeto Wysokiemu Sejmowi do uchwały następujące wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje na fundusz krajowy obowiązek płacenia gminie miasta Krakowa przez lat 33 po 7000 złt. rocznie na umorzenie kosztów budowy budynku na odpowiednie celowi umieszczenie szkoły sztuk pięknych i jej kierownika, jeżeli gmina miasta Krakowa budynek w mowie będący kosztuje co najmniej 100.000 złt. w. a. wystawi.

2. W roku, w którym fundusz krajowy wypłaci gminie na powyższe umorzenie pierwszą ratę 7000 zł., ustaje obowiązek funduszu krajowego płacenia na umieszczenie szkoły kwoty 5000 zł. rocznie, przez Sejm uchwałą z dnia 25. maja 1875 roku na fundusz krajowy przyjęty.

3. Gdyby szkoła sztuk pięknych w Krakowie zwinęta została, budynek wystawić się mający pozostanie własnością gminy miasta Krakowa, wszelako używany być musi na inne cele oświaty publicznej, które gmina miasta Krakowa w porozumieniu z reprezentacją kraju oznaczy.

4. Szczegóły, jakichby wykonanie powyższych uchwał wymagało, ułoży w granicach powyższych zobowiązań Wydział krajowy w porozumieniu z gminą miasta Krakowa.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zaniósł petycję do Najjaśniejszego Pana o zorganizowanie i przyłączenie do szkoły sztuk pięknych w Krakowie szkoły rzeźbiarstwa.

6. Wydział krajowy uwiadomi gminę miasta Krakowa o powyższych uchwałach.

Lwów 2. kwietnia 1876.

Przewodniczący
Hr. Wodzicki.

Sprawozdawca
Dr. Zyblikiewicz.

